

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/107/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519202434
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519202434.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou v právnej veci manželov B. C., rod. V., nar. X.X.XXXX, zastúpenej JUDr. Katarínou Adamovskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Žižkova 6, a M. C., nar. XX.X.X., bytom Z., C., v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov na čas po rozvode k maloletým deťom E. C., nar. XX.XX.XXXX, a V. C., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, takto

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľky B. C., rod. V., nar. X.X.XXXX, a manžela navrhovateľky M. C., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu M. časti C. - A. M. vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje maloleté deti E. C., nar. XX.XX.XXXX, a V. C., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

III. Obidvaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého E. sumou XXX.- eur mesačne a maloletého V. sumou 130.- eur mesačne vždy do 15 - eho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi :

- 2 -

9P/107/2019

- počas bežného roka každý nepárny víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod.
- počas letných prázdnin vždy od 5.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 5.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod.
- počas vianočných prázdnin v párnom roku od 25.12. od 10.00 hod. do 31.12. do 17.00 hod. a v nepárnom roku od 31.12. od 10.00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 17.00 hod.
- počas jarných prázdnin v párnom roku od pondelka od 9.00 hod. do piatka do 17.00 hod.
- počas Veľkej noci v nepárnom roku od Zeleného štvrtka od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod.

Otec je oprávnený maloleté deti prevziať v mieste ich bydliska a po skončení styku ich matke v mieste bydliska maloletých detí vrátiť.

Matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - manželka, podala dňa 15.4.2019 návrh na rozvod manželstva, ktorý odôvodnila tým, že manželstvo nikdy nebolo harmonické a od počiatku sa v ňom prejavovali problémy, ktoré sa neskôr vystupňovali. Manžel sa začal venovať internetovým zoznamkám, vyhľadával krátkodobé mimomanželské známosti, prejavovala sa u neho závislosť od alkoholu aj agresivita, aj keď si to absolútne odmieta priznať a čokoľvek s tým urobiť. Navrhovateľka sa pokúšala manžela presvedčiť, aby svoje problémy riešili aj s odbornou pomocou, ale bezúspešne. Intímne spolu nežijú od roku 2016. Manželské spolužitie nefunguje ani po ekonomickej stránke, keďže manžel prispieva na domácnosť a deti len minimálne. Navrhla, aby na čas po rozvode boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a výživné zo strany otca bolo určené vo výške 160 eur na maloletého E. a XXX eur na maloletého V.. Styk otca s maloletými deťmi navrhla upraviť tak, ako je uvedené vo výroku V tohto rozsudku.

2. Manžel navrhovateľky sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice žiadal, aby súd v prípade rozvodu manželstva zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určil výživné primerané možnostiam a schopnostiam otca ako aj odôvodneným potrebám maloletých detí.

- 3 -

9P/107/2019

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom manželov, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 22.7.2019 ako aj ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovný stav veci:

5. Podľa sobášneho listu uzavreli účastníci konania manželstvo dňa XX.XX.XXXX. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu M. časti C. - A. M. vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX.

6. Právna zástupkyňa manželky na pojednávaní uviedla, že v návrhu síce matka žiadala určiť výživné na maloletého E. vo výške 160 eur a maloletého V. vo výške 140 eur, ale po tom, čo sa z konania sp. zn. 9P/197/2019 o úpravu práv a povinností na čas do rozvodu dozvedela, že otec sa znova zamestnal a má slušný príjem, žiadala určiť výživné na E. vo výške 200 eur mesačne a V. vo výške 180 eur mesačne.

7. Navrhovateľka vo svojej výpovedi trvala na rozvode a príčinách rozvodu uvedených v návrhu. S otcom maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od apríla 2019, kedy bol odhlásený z trvalého pobytu. Navrhovateľka je zamestnaná ako referent administratívy v C. poisťovni s priemerným čistým mesačným príjmom XXX - XXX eur. Býva v spoločnej domácnosti so svojím otcom, starobným dôchodcom, poberajúcim dôchodok vo výške 580 eur mesačne. Na bývanie by mala otcovi prispievať sumou 70 eur mesačne. Medzi svojimi výdavkami ďalej uviedla cestovné do zamestnania vo výške 60 eur mesačne, výdavky na hygienické potreby, drogériu do domácnosti, oblečenie a obuv, mobilný telefón, okrem toho má výdavky na pôžičku, ktorú si vzala cez Home Credit na detskú izbu a domácnosť. Túto pôžičku spláca po 80 eur mesačne.

8. Manžel navrhovateľky na pojednávaní s rozvodom manželstva, so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a s úpravou styku tak, ako ho navrhla manželka, súhlasil. Nesúhlasil s výškou výživného, pretože nemá žiaden príjem. Od 1.9.2019 je nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce. Naposledy pracoval v spoločnosti C. A. s.r.o. na dohodu o vykonaní práce. Mal sľúbené, že s ním uzatvoria riadnu pracovnú zmluvu, k čomu nedošlo, preto ukončil pracovný pomer s týmto zamestnávateľom.

9. Manžel za hlavnú príčinu rozvodu označil nebohú matku navrhovateľky, a to od samého začiatku manželstva. Poprel, že by mal problémy s alkoholom. Po narodení druhého syna, ktorý veľmi lipol na matke, musel spať na gauči, čo malo veľký vplyv na ich intímny život. Otec potvrdil, že má úplné stredoškolské vzdelanie - mechanik nastavovač pre obrábacie stroje a linky. Býva v spoločnej

domácnosti so svojimi rodičmi v dvojizbovom byte na Z. ul. v C.. M. je invalidná dôchodkyňa, otec starobný dôchodca. Keď pracoval, rodičom prispieval na bývanie sumou asi 50 eur, teraz nemá z čoho. Momentálne sa venuje hľadaniu práce cez internet na stránke Profesia. Má výdavky na splátky pôžičiek vo výške 260 eur a 200 eur mesačne. Zhruba v tejto výške by mal otec splácať pôžičky, ktoré si vzali ešte s manželkou z nejakej nebankovky, otec nevedel uviesť, z akej, v akej výške, ani kedy. Z jednej z týchto pôžičiek si kúpili auto, ktoré je už predané. Takisto nakúpili niečo do domu, zaplatili rekonštrukciu izby, plávajúce podlahy, dovolenky v Maďarsku. Otec nevedel uviesť, koľko má ešte splácať z týchto pôžičiek. Keď chodil do práce, cestovné mal asi 50 eur mesačne. Ďalej uviedol výdavky na hygienické potreby 20 eur mesačne, mobil 20 eur mesačne.

- 4 -

9P/107/2019

10. Zo správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vyplýva, že rodičia v spoločnej domácnosti nežijú od marca 2019, kedy otec opustil spoločnú domácnosť, ktorú rodina viedla s rodičmi navrhovateľky. Navrhovateľka sa v osobnom rozhovore vyjadrila, že problémy v manželstve majú už asi tri až štyri roky. Správanie manžela bolo arogantné, správal sa vulgárne, a to z dôvodu zvýšeného užívania alkoholických nápojov. Matka navrhovateľky zomrela v marci tohto roku, otec navrhovateľky je starobný dôchodca. Náklady spojené s chodom domácnosti uhrádza starý otec, ale od smrti manželky je rodina vo finančnej tiesni. Matka je odvtedy nútená prispievať na úhradu energií, a to podľa svojich možností a finančných schopností. Zakupuje potraviny, hygienické potreby, oblečenie a veci osobnej spotreby pre seba a svoje deti. Otec maloletých detí od svojho odchodu s rodinou nijako nekomunikuje, netelefonuje a deti nenavštevuje. Takisto prestal prispievať na ich výživu.

11. Matka zo svojho príjmu zabezpečuje všetky potreby maloletých detí. Okrem týchto výdavkov by mala platiť príspevok svojmu otcovi na bývanie v rodinnom dome vo výške 70 eur mesačne, na hygienické potreby a drogériu vynakladá cca 30 eur mesačne, náklady na lieky a zdravotnícke potreby vo výške cca 10 eur mesačne, dopravu do zamestnania vo výške 54,60 eur mesačne, oblečenie a obuv cca 50 eur mesačne, náklady na mobilný telefón vo výške 70 eur mesačne.

12. Maloletý Tobias je žiakom 4. ročníka ZŠ C.. Medzi jeho odôvodnené potreby patrí školné vo výške 10 eur mesačne, strava v školskej jedálni cca 23 eur mesačne, poplatok za školský klub detí vo výške 5 eur mesačne, ortopedické vložky do topánok v priemere 20 eur mesačne, školská, voľnočasová a sezónna obuv cca 180 eur ročne, oblečenie cca 300 eur ročne, školské potreby a pomôcky na začiatku školského roka minimálne 120 eur. Do výdavkov matky patria aj poplatky v škole na začiatku školského roka vo výške cca 100 eur, poplatok za školu v prírode vo výške 140 eur ročne. Celkové minimálne náklady na maloletého E. vrátane stravy a voľnočasových aktivít predstavujú výšku cca 280 eur mesačne.

13. Maloletý V. je žiakom 2. ročníka ZŠ C.. Medzi jeho odôvodnené potreby patrí školné vo výške 10 eur mesačne, strava v školskej jedálni cca 23 eur mesačne, školský klub detí 5 eur mesačne, hygienické potreby doma vo výške 100 eur mesačne, lieky a zdravotnícke potreby, vitamíny a podporné prípravky, ortopedické vložky do topánok v priemere 10 eur mesačne, obuv na doma a do školy cca 120 eur ročne, oblečenie cca 240 eur ročne, školské potreby a pomôcky na začiatku školského roka minimálne vo výške 120 eur. Poplatky na začiatku školského roka, ako aj priebežné výdavky za školské aktivity počas roka sú vo výške cca 100 eur ročne. Poplatok za školu v prírode predstavuje výšku 140 eur. Celkové minimálne náklady na maloletého Dominika vrátane stravy a voľnočasových aktivít predstavujú výšku cca 260 eur mesačne.

14. V rozhovore s kolíznym opatrovníkom sa otec vyjadril, že domácnosť opustil na popud príbuznej, tety navrhovateľky. Dôvodom jeho odchodu zo spoločnej domácnosti bolo údajne nefungujúce manželstvo. V čase šetrenia pomerov v júli 2019 otec pracoval v spoločnosti C. A. s.r.o. ako programátor strojov, toho času na dohodu. Kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že jeho príjem by mal predstavovať výšku 1 XXX eur v hrubom. Okrem maloletého E. a V. má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči synovi z prvého

- 5 -

9P/107/2019

manželstva, O. C., ktorý má XX rokov a je študentom na strednej škole. Z. mu uhrádza vo výške XXX eur mesačne. Toho času býva otec v dvojizbovom byte svojich rodičov. Nakoľko doposiaľ nemal zamestnanie, pretože pracuje od 1.6.2019, na chod domácnosti svojím rodičom nijako neprispieval.

Medzi výdavky otca patrí splátka pôžičiek vo výške 260 eur a 200 eur mesačne, ktoré boli poskytnuté manželom na nákup nábytku a rekonštrukciu rodinného domu rodičov navrhovateľky. Na cestovné do práce menovaný mesačne vynaloží cca 40-50 eur. Otec sa vyjadril, že s deťmi sa nijako nekontaktuje, svoje rozhodnutie nijako nechcel komentovať. Deti videl asi dvakrát, keď si bol pre svoje veci v A.. O stretávanie sa so synmi má záujem, vyhovuje mu aj presné určenie styku, ako to vo svojom návrhu uviedla jeho manželka.

15. Opisom mzdových listov matky bolo preukázané, že jej priemerný čistý mesačný príjem u zamestnávateľa, v C. poisťovni, a.s. za obdobie XX/XXXX - XX/XXXX bol vo výške XXX eur.

16. Zo správy bývalého zamestnávateľa otca, spoločnosti W. Y. E. A., s.r.o. bolo zistené, že pracovný pomer s otcom bol ukončený k 28.3.2019 podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce - okamžité skončenie pracovného pomeru z dôvodu, že zamestnanec porušil závažne pracovnú disciplínu. Otec od 1.12.2017 pracoval na pozícii skladník. Boli mu vykonávané zrážky zo mzdy pre nebankové spoločnosti. Zo rok 2017 bol jeho priemerný čistý mesačný príjem vo výške 858 eur, za rok 2018 vo výške XXX eur.

17. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne bolo preukázané, že otec bol v období od 3.6.2019 do 31.8.2019 zamestnaný v spoločnosti C. A. s.r.o. na základe dohody o pracovnej činnosti. Za mesiac jún XXXX bol jeho vymeriavací základ vo výške XXX eur, za júl XXXX vo výške X XXX,XX eur, za august XXXX vo výške XXX,XX eur.

18. Podľa § 23 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

19. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

20. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

21. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že manželstvo navrhovateľky a jej manžela neplní svoj spoločenský účel, teda nevytvára harmonické, pevné a trvalé životné spoločenstvo, manželia nežijú v spoločnej domácnosti a ich výpoveďami bolo preukázané, že nie je reálne, aby došlo k obnoveniu manželského spolužitia. Preto súd toto manželstvo ako nefunkčné rozviedol.

22. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností

- 6 -

9P/107/2019

k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

23. Z manželstva pochádzajúce maloleté deti súd zveril na čas po rozvoze do osobnej starostlivosti matky, ktorá riadne zabezpečuje starostlivosť o deti, čo mal súd preukázané tým, že kolíznym opatrovníkom neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti.

24. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností,

možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletých detí ako aj k tomu, kto z rodičov a v akej miere sa o ne osobne stará.

27. Vychádzajúc z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd udáva, že odôvodnené potreby maloletého dieťaťa nie sú jediným zákonným kritériom pre určenie výživného, pretože okrem nich je potrebné zohľadniť aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ktoré podmieňujú mieru uspokojenia, resp. sú vždy limitujúcim kritériom vo vzťahu k uspokojovaniu odôvodnených potrieb dieťaťa. Ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine zaradilo majetkové pomery povinného medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská pre zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, ak povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. V danom prípade otec ako povinný rodič majúci maloleté dieťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť, je povinný využitím svojich subjektívnych vlastností, najmä vzdelania a pracovných skúseností, organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu. Každá povinná osoba musí vždy, aj keď je to na úkor svojich potrieb, zabezpečiť výživu dieťaťa. Schopnosti a možnosti rodiča má súd zhodnotiť zo všetkých dostupných objektívnych hľadísk, a to najmä z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti jeho uplatnenia v danom regióne.

- 7 -

9P/107/2019

28. Pri určovaní výživného pre maloleté deti súd preto musel vychádzať z príjmu, ktorý by bol otec aj naďalej dosahoval u svojho predchádzajúceho zamestnávateľa spoločnosti W. Y. E. A., s.r.o., keby nedošlo k okamžitému skončeniu pracovného pomeru. Otec mal aj následne možnosť pracovať v spoločnosti C. A. s.r.o., kde bol jeho pracovný pomer rovnako skončený z dôvodov na strane otca. A. pracovných pomerov otca u jeho posledných dvoch zamestnávateľov súd musel vyhodnotiť s poukazom na ust. § 75 ods. X Zákona o rodine ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, preto o výške výživného rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku IV tohto rozsudku. Pri určení výšky výživného súd nezohľadnil výdavky otca, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť a ktoré nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou k maloletým deťom, a to sú predovšetkým výdavky otca na pôžičky, pričom je povinnosťou otca usmerniť svoje výdavky tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

29. Podľa § 25 ods. X Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

U p o z o r n e n i e :

Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po

- 8 -

9P/107/2019

právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.